

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Fizičkogeografske osnove turizma

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:** 1**4. Bodovna vrijednost ECTS:** 7**5. Status nastavnog predmeta:**

Obavezni   Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti studijskog programa Turizmologija

8. Trajanje / semestar: 1   2**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

 3

9.2. Auditorne vježbe:

 1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

 1**10. Fakultet:**

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija/Turizmologija

12. Odgovorni nastavnik:**13. E-mail nastavnika:**

14. Web stranica:

<http://www.pmf.untz.ba/>

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- upoznati osnovne fizičkogeografske resurse i njihov značaj za razvoj turizma određenog područja;
- sagledati fizičkogeografske turističke atrakcije kao temeljne turističke resurse;
- razviti svijest o uticaju fizičkogeografskih faktora na turizam i turističku djelatnost;
- sagledati interakcije između reljefa, klime, hidrografije, vegetacije i turističke djelatnosti;
- analizirati fizičke turističke resurse (geomorfološki, klimatski, hidrografska, biogeografski i prirodni pejzaži).
- ukazati na mogućnost valorizacije pojedinih fizičkogeografskih faktora u turizmu, te na geoekološke posljedice razvoja turističke djelatnosti.

16. Ishodi učenja:

Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita studenti će:

- analizirati i vrednovati elemente fizičkogeografske osnove (reljef, klima, vode, tlo, vegetacija i životinjski svijet);
- razumjeti i analizirati fizičkogeografske turističke atrakcije kao temeljne turističke resurse;
- razmatrati, proučavati i vrednovati fizičkogeografske elemente kroz sadržaje, procese, veze, odnose i modele s heterogenim sistemom turizma u geografskom prostoru;
- proučavati, analizirati i vrednovati prirodne turističke resurse (geomorfološki, klimatski, hidrografska, biogeografski i prirodni pejzaži) datog područja;
- analizom fizičkogeografskih odlika ocjenjivati prirodne vrijednosti i utvrđivati turistički potencijal i specifičnosti područja za razvoj turizma;
- vrednovati značaj pojedinih fizičkih turističkih resursa za razvoj turizma i turističke djelatnosti nekog područja.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Uvod. Reljef kao faktor turizma. Klima kao faktor turizma: klimatski elementi, djelovanje radijacije, temperatura vazduha, vjetar, vlažnost zraka, oblaci, padavine, zračni frontovi, klasifikacije klimata. Uticaj meteoroloških elemenata na organizam čovjeka. Uticaj primorske i planinske klime na turistička kretanja. Klima gradova. Kriptoklima. Vode kao faktor turizma: podzemne vode. Izdani. Osobine podzemnih voda. Izvori. Termomineralne vode. Rijeke. Lednici. Jezera. Močvare. Mora. Osobine i značaj riječnih, jezerskih i morskih voda. Flora i fauna kao faktor turizma: geografski razmještaj biljnog i životinjskog svijeta na Zemlji. Biogeografske (fitogeografske i zoogeografske) oblasti.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni. U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: Metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, tekstualna metoda i metoda praktičnog rada.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne i praktične vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama i parovima, individualni rad, te rad na terenu. Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarских radova.

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20.)

Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu (predavanjima i vježbama).

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadataka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarски rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarски rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. Za urađeni i prezentirani seminarски rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na pet izvučenih pitanja iz programa nastavnog predmeta obrađenog na predavanjima i vježbama. Ovom provjerom znanja student može maksimalno ostvariti 50 bodova. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student natpolovično odgovori na sva postavljena pitanja. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 boda.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 64	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	65 - 74	7	D
Seminarski rad	0-10	75 - 84	8	C
Završni ispit	0-50	85 - 94	9	B
Ukupno	0-100	95 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

1. Becken, S. (2010): The importance of climate and weather for tourism, Land environment and people (LEaP)
2. Dukić, D., Gavrilović, Lj. (2006): Hidrologija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.
3. Gomez Martin, B. (2005): Weather, Climate and Tourism - A Geographical Perspective, Annals of Tourism Research, Vol. 32 (30): 571-591.
4. Petrović, D., Manojlović, D. (2003): Geomorfologija, Geografski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd.
5. Scott, D., G?ssling, S., E.R. de Freitas (2007): Climate preferences for tourism: an exploratory tri-nation comparison, Development in Tourism Climatology, Commision on Climate, Tourism and Recreation, International Society of Biometeorology, Freiburg.
6. Scott, D., Lemieux, C. (2009): Weather and Climate Information for Tourism, World Meteorological Organization and UN World Tourism Organization.
7. Stanković, S. (2008): Turistička geografija, Zavod za udžbenike, Beograd.

+

22. Internet web reference:

1. <http://fhmzbih.gov.ba/>
2. https://www.wmo.int/pages/index_en.html
3. <http://www.worldweather.org/en/home.html>
4. http://www.dwd.de/DE/Home/home_node.html
5. <http://geografija.ba/geografija/>
6. World Tourism Organisation - UNWTO. www.e-unwto.org
7. World Travel and Tourism Council - WTTC. www.wttc.org

23. U primjeni od akademske godine:

2018/2019
----

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

05.01.2018.
